

**BEZ VZDELANIA
SÚ BEZBRANNÉ**

MILÍ UČITELIA, ANIMÁTORI, RODIČIA,

priručka, ktorú držíte v rukách, je určená Vám, ktorí chcete spolu s Vašimi deťmi prežiť pôstne africké dobrodružstvo a zároveň sa zapojiť do celoslovenskej verejnej zbierky Tehlička, ktorú organizuje občianske združenie SAVIO o. z.

Cieľom Tehličky je každoročne vyzbierať finančné prostriedky na podporu vybraných rozvojových a humanitárnych projektov, informovať a vzdelávať o živote v chudobnejších krajinách a oblastiach sveta, formovať a viesť k spolupatričnosti a k spoluzodpovednosti za svet, v ktorom žijeme.

Do aktivít počas zbierky sa môžu zapojiť deti materských škôl, žiaci základných a študenti stredných škôl, centrá voľného času, univerzitné pastoračné centrá, detské a mládežnícke „stretká“, spoločenstvá, farnosti a v neposlednom rade široká verejnosť.

Tento rok je zbierka organizovaná na pomoc deťom v Stredoafričkej republike postihnutým vojensko-politickej konfliktom. SAR v uplynulých dvoch rokoch prešla vojenským prevratom, v ktorom padlo mnoho ľudí a pripravil mnoho rodín o domovy. V saleziánskych centrách Kaga-Bangoro a Galabadjá v blízkosti hlavného mesta Bangui a v ich blízkom okolí našlo svoj dočasný domov 25 500 ľudí. Najcitolivejšie takáto situácia vplýva práve na deti, ktoré strácajú svoje istoty, rodiny, detstvo. Návrat do školy a základné vzdelanie spojené s praktickými zručnosťami je presne to, čo môže tieto deti zachrániť, lebo bez vzdelania sú bezbranné.

Obdobím pôstu nás budú sprevádzať **listy od misijných dobrovoľníkov Hanky a Tomáša a ich mladého priateľa zo SAR, Ayuba**. V rámci každého týždňa sa budeme venovať určitej téme zo života detí a mladých v SAR, o ktorej nám naši priatelia písu.

V brožúrke môžete nájsť aj **námety na aktivity na každý týždeň**, či už s kolektívom detí, alebo v rodine. Tento materiál je základný tematickým podkladom. Aktivity, ktoré sú tu navrhované, budú detailnejšie rozpracované a doplnené konkrétnymi materiálmi na stiahnutie – plagát, mapy, fotky, obrázky, hudba, recepty a iné.

Sledujte stránku www.tehlicka.sk a budte s nami v kontakte.

Nájdete tu aj ďalšie aktivity – najmä vypracované **materiály pre mladých** (na stretká, náboženstvo na druhom stupni základných škôl a stredných školách). Tieto sú v rovnakých týždenných témach ako v tejto brožúrke, prispôsobené životu mladých.

» V prípade záujmu tu na stiahnutie nájdete aj viaceré **križové cesty, adorácie**, prípadne **duchovnú obnovu**. Všetky dopĺňajú tému Stredoafričkej republiky a situácie, v ktorej tu ľudia žijú. Tento rok sme tieto materiály doplnili o križovú cestu a adoráciu špeciálne pre menšie deti.

Ďakujeme Vám za Váš osobný vklad do tohto spoločného diela a za šírenie myšlienky dobročinnosti vo Vašich triedach, rodinách a okolí.

Tím Tehlička 2015

1. TÝŽDEŇ – STREDOAFRICKÁ REPUBLIKA

Ahojte kamaráti,

rôčik nám ubehol ako voda a opäť sa stretávame pri vstupe do obdobia pôstu, aby sme sa čo najdôkladnejšie pripravili na veľkú slávu a parádu Veľkej noci. Tentoraz Vám porozprávame o ďalšej zaujímavej krajine v Afrike, a to o Stredoafričkej republike. Mali sme ju možnosť navštíviť na päť týždňov, naša cesta však, bohužiaľ, musela skončiť oveľa skôr, ako sme plánovali. Prečo? Nebojte sa, všetko Vám včas povieme. Ale pekne po poriadku.

Päť mesiacov po tom, ako sme sa vrátili z Angoly z centra Kala-kala, sme dostali pozvanie navštíviť Stredoafričkú republiku. Pozvanie prišlo od saleziánov z Bangui, ktorí nás požiadali, aby sme strávili rok v miestnej škole.

Pohľad z lietadla bol nádherný, vítal nás zelená krajina a sem-tam domčeky. Keď sme zbadali takých domčekov pospolu viac a potom oveľa viac, vedeli sme, že sme na mieste – v hlavnom meste Bangui, odkiaľ sme sa presúvali už terénnym vozidlom. Cesta plná hrboľov a oranžového prachu nás poriadne vytiasla. Všade sa na nás usmievali čierne tváre s bielymi zubami a do uší nám znala melodická francúzština.

V našom novom dome sa nám dostalo krásneho privítania. Aj toto je súčasťou miestnej kultúry, uctiť si každého hosta. Pripravili nám večeru, švédske stoly, samozrejme čakali, kým si prví naberieť my. A potom sme dostali poháre k sóde, keď sme však zbadali, že oni poháre nepoužívajú, tak sme si sódu vychutnávali z flaše aj my. A po večeri nasledovalo divadlo. Študenti spievali pesničky, zahrali malé predstavenia, v ktorých ukazovali, ako si vážia príchod nových dobrovoľníkov. Boli sme očarení ich kultúrou a úctivosťou a tešili sme sa na čas strávený s nimi.

Tomáš doobeda vyučoval matematiku a poobede mal s chlapcami futbalový krúžok, zatiaľ čo ja, Hanka, som učila predmet s názvom Kultúra, kde sme sa rozprávali o jednotlivých kultúrach a ich špecifických zvykoch, spoločne sme tvorili, kreslili, tancovali.

Hned na prvej hodine som im dala úlohu napísť krátke slohy o tom, kto sú, o ich dome a tradíciách. Ved ešte predtým, ako budeme spoznávať zvyky druhých kultúr, musíme poznať najprv svoju vlastnú. Najviac ma oslovia práca malého Ayuba, ktorý sa stal aj naším veľkým kamarátom.

február 2013

Vážená paní učiteľka Hanka,

volám sa Ayub, neviem presne kolko rokov mám, lebo keď som sa narodil, tak sa to ešte nezapisovalo podľa dátumov, ale narodeniny oslavujem prvého januára. Narodil som sa ako druhé dieťa mojim rodičom. Mama a otec sa venujú záhrade, pestovaniu plodín. Máme aj dve kozy a ovcu, s ktorou sme chodili s bratom na pašu, on na miňa dával pozor, kým rodičia pracovali, ako potom som aj ja dával pozor na mladšiu sestru. Brávali sme so sebou aj kozy a ovce iných ľudí z dediny, aby sa aj oni mohli venovať pestovaniu a taktiež sme získali niekoľko málo frankov. Večer sme doniesli aj suché drevo, aby nám mama mohla na ohni uvariť večeru.

Vždy v nedelu chodíme na svätú omšu a poobede na hlavné námestie, kde mladí chlapci vezmú bubny a tancujeme alebo sa hrá futbal. Je tam skoro celé mesto. My milujeme futbal, chceme byť ako Messi. Keď som začal chodiť do školy, nevedel som po francúzsky, rozprávali sme doma kmeňovým jazykom sangho. Ale v škole mi to ide rýchlo, občas ideme do knižnice, kde sú slovníky, ktoré nám pomáhajú rozširovať slovnú zásobu. Mojom najobľúbenejšou aktivitou počas školského roku sú debatné súťaže. Učitelia nám dajú tému – my si pripravíme Pre a Proti a potom sa snažíme vyargumentovať supera. Trvá to aj tri hodiny, ale my radi diskutujeme.

Som rád, že ste prišli do našej školy. Ste veľmi vítaná.

S úctou Ayub

Milí kamaráti,

veľmi sme si obľúbili Stredoafrickú republiku, najmä srdečných ľudí, s ktorými sme sa tam stretli. Boli by sme radi, keby ste aj vy spoznali túto krajinu, jej kultúru a zaujímavosti. Aktivity nižšie Vám v tom môžu pomôcť. Stretneme sa o týždeň a opäť Vám niečo zaujímavé porozprávame.

Ahooooo... Vaši Tomáš a Hanka

Námety na aktivity pre školy a stretká

- » Na internete si môžete stiahnuť a využiť plagát Stredoafrickej republiky. Vašou úlohou bude doplniť susedné štáty Stredoafrickej republiky, vyznačiť hlavné mesto – Bangui, vyfarbiť štátну vlajku a odpovedať na otázky na plagáte (koľko obyvateľov má SAR, rozloha a náboženské zloženie).

Hra DEBATA

Zahráme sa hru, ktorú hrávajú súťažne študenti v Afrike. Určíme tému (napr. dobrovoľná práca, futbal každý deň). Deti rozdelíme na dve skupiny. Jedna skupina bude mať za úlohu nájsť argumenty prečo ÁNO (výhody), druhá prečo NIE (nevýhody).

Animátor, učiteľ je rozhodca. Na začiatku si dohodneme pravidlá – napríklad, že držíme tému a neodbočujeme, neprekrijujeme sa, nezasmiešňujeme sa, tak tiež vysvetlíme časové rozvrhnutie hry. Diskusiu treba aktívne viesť, aby bola efektívna a aby deti dodržiavalia pravidlá.

Prvých 7 – 10 minút dostanú skupiny na prípravu. Ďalších 5 minút dostane každá skupina na vyjadrenie svojich argumentov. Potom môže byť krátká prestávka. Počas ďalších 5 – 7 minút, ktoré dostane každá skupina, majú jej členovia vyvrátiť povedané argumenty opozičnej skupiny.

Výhernú skupinu určuje animátor. Pozor, nerobí to na základe osobného presvedčenia a svojho postoja k téme, ale na základe argumentov, ktoré boli vyslovené.

Námety na aktivity pre rodiny

- » Spoznajme Stredoafrickú republiku. Urobme si „tehličkovú“ africkú nástenku. Alebo si vyrobme mini knižku o SAR – mapy, vlajky, fotky krajin, ľudí, základné a zaujímavé informácie.
- » S malými deťmi si môžeme urobiť deň (viac dní) v Afrike. Ideme na návštevu k Ayubovi.
- » Vytlačme alebo nakreslime mapu SAR. Pozrime si na mapu sveta, kde bývame my a kde býva Ayub. Zbaľme si do ruksakov veci potrebné na výlet – nechajme deti, aby vymysleli, čo potrebujeme a doplníme našimi tipmi. Naplánujme cestu a hrajme sa, ako cestujeme rôznymi dopravnými prostriedkami.
- » Ochutnajme Afriku – uvarme si typické africké jedlo alebo upečme koláčik.
- » Vypočujme si africkú hudbu, pozrime si videá, ako tu ľudia žijú.

2. TÝŽDEŇ – VOJNA

„Rozhodli sme sa, že Vás stiahneme z Vášho dobrovoľníckeho pôsobenia. Z hľadiska bezpečnosti zajtra cestujete domov,“ oznámil nám riaditeľ ráno 25. marca 2013 z ničoho nič. Tieto slova nám neustále v ten deň a ešte aj teraz víria hlavami. Bol to jeden veľký chaos. „Teraz je dôležitá Vaša bezpečnosť...“ zneli ďalšie slová. Zrazu sme mali len zopár hodín a zvažovali sme, ako prežiť naplno každú minútu.

Ahojte kamaráti,

áno, v ten deň sa tak nečakane prerušilo naše pôsobenie v Stredoafričkej republike. V hlavnom meste sa uskutočnil násilný štátny prevrat a rebeli prevzali vládu. Nikto v tom momente nevedel, aké to bude mať následky. Dôležitá bola bezpečnosť. Školy a obchody sa zatvorili, rodiny sa zomkli spolu vo svojich domovoch a nikto nevychádzal von. Cudzinci opúšťali krajinu.

Ako sme sadali do auta, pribehol Ayub a podával nám lístok spolu so žehnaním všetkého dobrého do života a s nádejou, že sa opäť uvidíme. Myslím, že my sme boli vystrašenejší ako on. Rozmýšľam, kde sa v týchto ľuďoch berie také odhadanie a silná viera.

Na letisku bol veľký chaos, krajinu opúšťalo veľa ľudí. Ani sme nevedeli ako, zrazu sme sedeli v lietadle a Tomáš si spomenul na list od Ayuba. Spoločne sme sa ponorili do riadkov tohto malého chlapca...

marec 2013

Drahá Hanka a Tomáš,

ako sa máte? Verím, že fajn a že šťastne doletíte domov za svojimi rodinami. Vy ste možno smutní, aj ja som smutný, že odchádzate, ale uvidíte, že Vaše rodiny budú šťastné, že Vás môžu zase vidieť.

Ja som smutný tiež z toho, čo sa stalo v mojej krajine. Nevieme, čo bude zajtra, či budeme môcť vyjsť z domu. Všetci máme naladené rádio a snažíme sa získať čo najviac informácií. Brat používa telefón a volá s kamarátmi, čo sú v Bangui, že či sú v poriadku a čo sa vlastne stalo. Vyzerá to, že prezident musel utiecť, lebo sa chopili vlády rebeli Séleka. Včera zomrelo v meste veľa ľudí. Uvidíme, čo nám prinesie zajtrajšok... Prosím, modlite sa za nás a ja sa budem za Vás.

Šťastnú cestu moji drahí priatelia, Tomáš a Hanka.

S úctou Ayub

Milí kamaráti,

v Ayubovej krajine vypukol konflikt a môžeme sa dlho rozprávať či to muselo dôjsť až takto ďaleko, k zabijaniu. Často je aj našou súčasťou dňa taká menšia alebo väčšia hádka, či už so sestrou, bratom, maminou, alebo kamarátmi. Sme rôzni a máme rôzne názory, to však nemusí viesť k hádkam a vojnám. Snažme sa tento týždeň menej hádať, problémy radšej riešiť s pokojom a viac sa smiať.

Vaši kamaráti Tomáš a Hanka

Námety na aktivity pre školy a stretka

Všetci sme bratia a sestry a malí by sme si hľadať cestu k sebe navzájom aj napriek rozdielnym názorom a rozdielnosti nás samých.

Aktivita na rozdielnosť názorov

- » Pripravíme plagát, na ktorom je napísaná otázka a štvorčeková tabuľka – pre každé dieťa jeden prázdný štvorček. Deti dostanú nastrihané štvorčeky dvoch farieb – modré a červené (modré znamenajú NIE a červené ÁNO). Najprv položíte otázku a deti sa rozhodnú či nalepia ÁNO alebo NIE. Uvidíme rozdielnosť názorov podľa farieb. Nasleduje diskusia. **Tipy na otázky** – Je dobré mať v tejto dobe viac súrodencov? Stačí, keď sa so starou mamou stretávame raz do mesiaca? Musím byť vždy obdarovaný na moje narodeniny od rodičov? Je to moje právo?

Aktivita na rozdielnosť každého z nás

- » Každý člen stretka napiše o ostatných jednu pozitívnu vlastnosť, v ktorej sú výnimcoční a jemu samému chýba. Anonymne alebo cez spoločnú diskusiu.

Námety na aktivity pre rodiny

- » Nechceme vojnu ani v našej rodine (triede)! Vyhlásme týždeň bez hádok, bitiek, tvrdých slov, výsmechu. Nehrajme sa s hračkárskymi zbraňami, ani bojové hry. Nesúťažme, ale spolupracujeme.

Aktivita na riešenie konfliktov

- » Naučme sa básničku, vytvoríme si z papiera symboly, ktoré si môžeme umiestniť na viditeľné miesto a snažme sa správne riešiť vzniknuté problémy. 4 kroky:
  1. **Rozprávaj o probléme. (ústa)** – Rozprávame o sebe = o tom, čo mne vadí, v čom ja vidím príčinu, aký mám ja názor.
  2. **Počúvaj a rozumej. (UCHO)** – Počúvame druhého a snažíme sa ho pochopiť = pozerám sa na druhého, neprerušujem ho, neskáčem do reči, nekomentujem, nevysmievam sa, nehodnotím, a to ani v duchu, jeho názor.
  3. **Premysli si riešenie. (HLAVA, MOZOG)** – Hľadáme riešenie, ktoré je dobré pre oboch.
  4. **A vyber to najlepšie. (ruká)** – Spolupracujeme, vystriedame sa, podelíme sa.

Skúsme sa každý večer porozprávať o konfliktoch konkrétneho dňa a ako sa nám darilo aplikovať „básničku“

3. TÝŽDEŇ – ÚTEK, DOMOV

Ahojte kamaráti,

aj tento týždeň pokračujeme v našom príbehu, v našom putovaní. Zo Stredoafrickej republiky sme nešli priamo na Slovensko, leteli sme do Kene, kde sme pár dní čakali na letenky domov. Tých pár dní bolo veľmi zaujímavých, na jednej strane sme sa tešili na objatie tých najdrahších – ocka, mamky, sestry, brata, na druhej strane sme boli myšlienkami pri našich nových kamarátoch v Stredoafrickej republike.

V tom zhode sme veľa vecí nechali v dedine, neboli čas sa poriadne pobaliť a tiež sme mali obmedzené kilá batožiny do lietadla. Vedľa my máme toľko vecí, že sa nám do kufra nezmestia! :) Ale nebolo nám to ľúto, verili sme, že to poslúži niekomu inému viac ako nám. Z niekolkých návštev rodín našich žiakov sme zistili, že oni nemajú skriňu plnú oblečenia, len zo štyri tričká, dvoje nohavíc, jednu školskú uniformu. Všetko, čo si pri odchode dokážu zbaliť do batôžka.

Počas týždňa v Kene nás čakalo aj jedno milé stretnutie. Spojili sme sa s naším kolegom, učiteľom, ktorý pochádzal z Kene a odišiel o štyri dni neskôr po nás domov. Nemalo pre neho zmysel ostávať, vyučovanie v školách sa zastavilo, ľudia sa skrývali v domovoch. Bolo to krásne stretnutie, ale nepotešili nás informácie, ktoré priniesol. Situácia sa zhoršovala. Mal však pre nás schované jedno prekvapenie, lístok od osoby, ktorá sa za veľmi krátky čas stala našim srdciom blízka, od malého vynaliezavého Ayuba.

marec 2013

Drahá Hanka a Tomáš,

ako sa máte? Už ste určite v Nairobi, verím, že sa Vám podarilo stretnúť s učiteľom Anthonym.

U nás sa veľa vecí zmenilo, museli sme opustiť náš dom, lebo rebeli boli blízko, ale vďaka Pánu Bohu sme všetci v poriadku. Nejdeme po hlavnej ceste, ale kráčame bušom, je to bezpečnejšie, lebo na cestách neviete, na aké auto môžete naraziť. Nebojte sa, dávame si pozor. Vždy pred spáním miesto vyčistíme, aby sme nebodaj ešte nenarazili na škorpióna, lebo to by sa nám veľmi zle presúvalo, keby nás uštipol. Určite si, Tomáš, pamäťaš, ako sa to robí, keď sme ti to na pikniku ukazovali. Ja viem, že tam na Slovensku ich nemáte, ale vždy treba byť opatrný a rešpektovať život v prírode. Často sme unavení kráčať celý deň, ale spoločne si dodávame sily. Je nás mnoho, ktorí utekáme za bezpečnejším domovom. Máme cieľ. Brat volal s kamarátom z Bangui, ktorý je v krízovomtábore u saleziánov a hovoril, že je tam bezpečne, tak na pár dní sa tam skryjeme.

To je šťastie, že som na ceste narazil na učiteľa Anthonyho, verím, že sa s ním stretnete a list Vám odozvzdá. Nech Vás Pán žehná za to, čo ste pre nás urobili a nezabudnite sa modliť, lebo ja sa modlím, aby sa vojna skončila a vy ste sa mohli vrátiť.

S úctou Ayub

Milí kamaráti,

tento týždeň skúste otvoriť Vaše skrine s oblečením a pozrieť police s hračkami. Možno Vás prekvapí, čo všetko tam nájdete. Vyberte si batoh a zbalte tie najdôležitejšie veci na dlhú cestu, bez ktorých by ste si nevedeli predstaviť byť dĺhší čas. Prečo sú pre Vás také dôležité? Tí odvážnejší môžu tiež vybrať nejakú peknú hračku a podarovať ju svojmu kamarátovi.

Prajeme pekný týždeň a tešíme sa na Vás pri pokračovaní príbehu.

Vaši kamaráti Tomáš a Hanka

Námety na aktivity pre školy a stretká

» Rozprávame sa o hodnote vecí, ktoré doma máme.

Hra CESTA BALÓNOM

Ideme na cestu balónom a máme si zobrať päť najobľúbenejších vecí. Každý si napiše svoje dôležité veci na päť malých papierikov. Nás balón však nečakane začne klesať a treba sa zbavovať závažia. Postupne každé kolo vyhodíme jednu vec, až kým nám neostane posledná – najdôležitejšia. Rozprávame sa o dôležitosti jednotlivých vecí, o ich význame pre nás.

Námety na aktivity pre rodiny

To najdôležitejšie v jednej taške.

U nás doma máme množstvo vecí, niektoré sú veľmi dôležité, iné máme veľmi radi, podaktoré už nepoužívame a zopár z nich sú možno úplné zbytočnosti.

Vyhľásime, že za 10 minút si každý člen rodiny musí zbaliť 10 (5) najdôležitejších vecí na dlhú cestu. Veci sa nám musia zmestíť do jedného ruksaku, tašky. Bez ktorých vecí by som nechcel opustiť domov? Porozprávajte sa o tom.

Večer VĎAČNOSTI

Zapálme sviečku a ďakujme v modlitbe za všetko, čo máme. Vyzvime aj deti, aby ďakovali za konkrétné veci. Nie je to samozrejnosť, že máme strechu nad hlavou, plnú skriňu vecí, veľa hračiek, dostatok chutného jedla, možnosť chodiť do školy a na krúžky, a mnoho iného!

Zaspievajte Bohu pieseň vdaky, napr. Vďaka Ježiš.

4. TÝŽDEŇ – RODINA

Ahojte kamaráti,

po hektickom cestovaní sme konečne doma. Bol to krásny pocit, keď sme zbadali svojich ockov a mamky na letisku. Vitali nás s úsmevom a slzami v očiach. Aj bratia a sestry tam boli. V ich tvárách sme jasne čítali úľavu, že sme už doma, zdraví. Veru, báli sa o nás, keď začali nepokoje.

Týždne doma utekajú ako voda, opäť sme sa vrátili do svojich predchádzajúcich povinností a radostí, ale predsa sa v nás niečo zmenilo a už to nie je ako predtým. Užívame si čas s rodinou, čoraz častejšie zotrívame po obede v rozhvore, aj účty za telefón sa zväčšili, keď sa navzájom delíme o zážitky z každodenných momentov a prekáračky so súrodencami nemajú konca. Veru, sme vďační za naše rodiny, každý sme iný, ale sú nám oporou a hlavne tvoria náš domov.

V spomienkach sa stále vraciame do Afriky a pátrame, čo sa stalo s našou africkou rodinou. Opäť nás prekvapuje život – cez jedného kamaráta si nás našiel ďalší list od Ayuba.

december 2013

Drahá Hanka a Tomáš,

ako sa máte? Verím, že dobre s celou rodinou. Ako je na Slovensku? Verím, že všetky Vaše veci idú dobrým smerom. Stále si pamätám na naše prvé stretnutie, keď si si Hanka prala svoje oblečenie a požičala si mi kúsok mydla a lavór, aby som si aj ja mohol vyčistiť svoje špinavé tričko. Ďakujem.

Ja sa mám dobre, bývame v triedach školy Don Bosca. Spíme na zemi a nemáme moskytiéry proti komárom, tak mnoho ľudí trápi malária, ale cítime sa bezpečne a to je podstatné. Tento mesiac prišli do mesta aj vojaci z Francúzska pomôcť k odzbrojeniu rebelov, tak máme takú nádej, že veci pôjdu k lepšiemu, lebo ešte stále sa ozýva občas streľba a prinášajú k nám ranených.

Stretol som tu veľa nových ľudí, z rôznych kútov našej obrovskej krajiny a každý ma svoj príbeh, ale spája nás nový domov, kde sme našli útočisko. Stretol som tu aj sestru môjho otca s deťmi. Som rád, že sú v poriadku, ved' je to moja rodina. S bratrancom sme odteraz nerozlučná dvojka.

Každý deň máme svätú omšu, kde miništrujeme a modlíme sa k Panne Márii za zázrak pre všetky rodiny našej krajiny. Stále nech je na Vašich tvárách úsmev.

S úctou Ayub

Milí kamaráti,

usporiadajte tento týždeň u Vás doma spoločnú večeru, upečte koláč alebo nachystajte chlebíčky, vieme, že keď sa s týmto nápadom podelíte aj s maminou, tak Vám pomôže. Alebo chodte navštíviť svojich starých rodičov a potešte ich nejakým milým obrázkom. Hm, a nerozmýšľali ste poslať im list? Viete, aká je to radosť, keď dostanete poštu? Tých možností, ako byť tento týždeň viac so svojou rodinou, je veľa.

Vaši kamaráti Tomáš a Hanka

Námety na aktivity pre školy a stretávania

- » Na stretnutie si pripravíme spoločné agapé. Popri maškrtení sa budeme rozprávať o rodine, aký vzácný je čas strávený s blízkymi ľuďmi, či už osobne, telefonicky, alebo cez internet a poštu.
- » Rozprávajme sa o tom, ktorí ľudia z rodiny sú nám skutočne blízki, prípadne, či máme priateľov, ktorí sú nám skoro ako rodina.

- » Spýtame sa detí či majú člena rodiny, ktorého už dlhšie nevideli a bolo by milé ozvať sa mu. V rámci stretka mu môžeme napísat list. Ak vedia adresu, tak po stretku je dobré spoločne ho odniesť na poštu.

Námety na aktivity pre rodiny

- » Zorganizujme si rodinný zábavný večer. Je skvelé, keď sa zíde celá rodina, ak je to možné.
- » Vyrobdme si spoločne rodokmeň. Porozprávajme sa o našich príbuzných – tých blízkych, aj vzdialých. A možno budeme prekvapení, aká sme veľká rodina.
- » Spomeňme si na nejaké výnimočné alebo vtipné zážitky, pozrime si rodinné fotoalbumy.
- » Ozvime sa členom našej rodiny – telefón, sms, e-mail alebo skúsme klasiku – list písaný rukou, obrázok od detí, pohľadnica.

5. TÝŽDEŇ - NOVÝ ŽIVOT, ODVAHA

Ahojte kamaráti,

už skoro stojíme pred bránami slávnosti Veľkej noci. Určite Vás však zaujíma, ako pokračuje príbeh malého Ayuba a jeho stredoafrickej krajiny.

apríl 2014

Drahá Hanka a Tomáš,

ako sa máte? Ja sa mám dobre, skoro rok bol Don Bosco naším domovom. Na dvore a vo vnútorných priestoroch bolo viac ako 12 000 ľudí. Deň, noc sme tam boli, jedli, spali, hrali sa a mali sme tam aj nemocnicu. Počas týchto mesiacov vojny v centre nikto nezomrel. Iba tí, na ktorých zaútočili mimo centra a hľadali u nás pomoc. Dokonca niekoľko detí prišlo na svet v našom Centre. Mária, pomocnica, bola pri bráne s otvorenou náručou.

S hrdosťou si spomínam aj na jednu chvíľu, keď veľký počet mladých vyšiel pred bránu, aby uchránil Don Bosca pred násilím a zničením. Istá ozbrojená skupina chcela vstúpiť v plnej zbroji do centra, lebo hľadala niekoho, ale všetci sme sa zomkli, vyšli sme von, aby sme ochránili náš dom za každú cenu. V tej chvíli sme sa báli najhoršieho, ale Don Bosco je náš domov.

Mnohí ušli hľadať pomstu, ale my v centre Don Bosco sme sa aj vďaka športu vrátili na chvíľu do radosť bežných dní. Bol to nástroj, ktorý nám pomohol zostať spolu a oslobodzoval nás od strachu. Tréneri boli ako otcovia, ktorí sledovali rast svojich detí. Zvlášť sprevádzali tých, ktorí prežívali nejaké nešťastie v rodinách alebo žili traumatizovaní z toho, čo sa dialo okolo. Mladí sa medzi sebou povzbudzovali k dôvere v budúcnosť napriek tomu, že žili obklopení násilím a strachom.

S úctou Ayub

Milí kamaráti,

aký odvážny čin ste urobili v živote? Odvážnym činom nemusí byť len postaviť sa proti ľuďom so zbraňou. Odvážnym činom môže byť aj postaviť sa na obranu kamaráta, keď sa mu ostatní vysmievajú. Skúste si tento týždeň nájsť čas a zastaviť sa pri deťoch, ktoré nemajú až tak veľa kamarátov alebo sa im iní smejú a možno budete prekvapený akého „don Bosca“ stretnete. Veľa šťastia.

Vaši kamaráti Tomáš a Hanka

Námety na aktivity pre školy a stretká

- » Budeme sa rozprávať o deťoch, ľudoch, ktorí sú neustále terčom posmechu a o ich pocitoch. O dôležitosti odvážneho činu postaviť sa na ich stranu. Na aktivitu vyberieme jedno dieťa, ktoré nie je až tak citlivé a je odvážne. Pošleme ho za dvere a do stredu miestnosti dáme stoličku. Povieme mu, že keď príde do miestnosti, tak zahrá scénku, ako šoféruje traktor. Ostatným deťom poviem, že sedí na záchode. Necháme ho chvíľku hrať a potom začneme diskusiu – ako sa cítil, keď sa mu ostatní smiali, potom sa pýtame na pocity ostatných, keď boli v pozícii smejúcich sa. Začneme sa ich pýtať či zažili situáciu, keď sa niekomu v realite ľudia smiali. A čo robili? Môžeme dať pár tipov, ako sa zachovať v podobnej situácii. Ak zvýši čas, môžeme hľadať hrdinov, ktorí sa ujímali slabších. (sv. Dominik Savio, sv. Martin). Možno aj hrdinov z filmov...

Námety na aktivity pre rodiny

My, hrdinovia

Porozprávajme sa o hrdinoch – akých poznáme? Z rozprávok, svätých... Každý porozpráva o svojom, ktorý je preň vzorom a čo robil výnimočné. Snažme sa hľadať skutočné hodnoty a pozitívne vlastnosti, boj za dobro. Aj my sa môžeme stať hrdinami pre druhých. Porozmýšľajme, čo môžeme urobiť. Napríklad niekomu pomôžme, pozvime susedku na koláčik, darujme bezdomovcovovi jedlo, potešme niekoho smutného či opusťteného, čokolvek sa pocíta. Ved' nikdy nevieme, akými dôležitými sa môžeme pre niekoho stať, tak ako ľudia, ktorí pomáhajú druhým v ťažkých podmienkach, napríklad tréneri a iní dobrovoľníci v centre Don Bosco v SAR.

- » Blíži sa Veľká noc, naberme odvahu a skúsme v rodine prežiť jeden deň podobne, ako žijú deti v Afrike – menej jesť, zriecknuť sa sladkostí, šetriť vodou, nehrať sa na mobiloch... A keď to bude náročné, vydržme a obetujme to za deti v SAR.

6. TÝŽDEŇ – SALEZIÁNI, ŠKOLA

Ahojte kamaráti,

dnes sa Vám prihovárame spolu s Ayubom posledný krát, náš príbeh sa pomaly chýli ku koncu. Alebo nie? Nie veru, lebo príbeh stále, každý deň, píše sám život ďalej. Veríme, že to už nie je len náš príbeh alebo Ayubov, ale trošku aj Vás..

Stretávame sa spolu práve vďaka Tehličke, ktorá tento rok ide na podporu Saleziánskeho strediska v Bangui, o ktorom píše Ayub. Na obnovu tried a ich vybavenia, kde na zopár mesiacov našlo domov niekoľko tisíc rodín, na učebné pomôcky, knihy, zošity, znova rozbehnutie školských, voľnočasových i športových aktivít a rozšírenie kapacít tried, aby čo najviac detí mohlo opäť chodiť do školy.

Podŕme sa teda ešte raz ponoriť do riadkov malého Ayuba.

november 2014

Drahá Hanka a Tomáš,

ako sa máte? Ako Vaše rodiny? Ste zdraví? Ja sa mám dobre, pomaly sa situácia upokojuje a moja rodina našla domov v dome môjho uja v Bangui. Ostali sme v hlavnom meste, ale na bezpečnom mieste. Stále navštevujem Don Bosco. Našiel som si tam veľa kamarátov. Nepochodím ešte do školy ako mnoho iných detí, pretože ešte nie je možné, aby boli otvorené. V štátnych školách učitelia nie sú platení a mnohé z nich musia byť nanovo vybudované alebo aspoň opravované.

V centre Don Bosco od októbra znova otvorili školu a začali tiež vyučovať odborné predmety. Niektorí študenti k nim prichádzajú aj z ďalekých končín. Niekoľko hodín musia kráčať, aby sa mohli učiť nejakému remeslu. Musia vynaložiť často veľké úsilie, aby mohli zaplatiť symbolické školné, ktoré centrum od nich požaduje. Mnohí chodia do obedu do školy a popoludní alebo v noci pracujú.

V centre je aj ihrisko a oplotenie poskytuje istú bezpečnosť. Triedy a aj lavice sú veľmi skromné a často úplne preplnené. Chýbajú knihy, zošity a pomôcky, ale saleziáni neustále povzbudzujú, aby sme boli ako don Bosco, ktorý sa tiež prebíjal mnohými ľažkosťami.

Veľmi by som chcel študovať na tejto škole, mnohí by sme chceli, ale najprv musíme zohnať peniaze na školné. Nie je to veľa, ale rodičia sú zatiaľ bez práce. Viem, že školu treba aj opraviť a tiež rozšíriť, lebo je veľa detí, čo chcú chodiť do školy, ale škôl je málo. Chcel by som byť stolárom a vyrábať posteľe, aby už nikto nespal viac na holej zemi.

Stále sa modlím za Vás. Chýbate mi.

S úctou Ayub

Milí kamaráti,

kým by ste chceli byť v živote? Tomáš vždy snival, že bude požiarnikom a ja, Hanka, učiteľkou. Čo sa mi aj splnilo a učila som v Afrike pár týždňov. Viete, že škola nám v tom môže pomôcť, uskutočňovať naše sny?

Tento týždeň si nájdite čas a vyzdobte svoju triedu pred Veľkou nocou. Taktiež chodťte pozdraviť a prekvapiť ľudí, ktorí sú na Vašej škole možno neviditeľní, ale aj vďaka ním to funguje tak, ako má. Napr. máte čisté lavice...

Ďakujeme za každotýždňové spoločné stretnutia a prajeme krásnu Veľkú noc. Verte či nie, ale počas tohto pôstu sme spoločne písali jeden veľký príbeh :)

Vaši kamaráti Tomáš a Hanka

Námety na aktivity pre školy, stretká aj rodiny

Kým by som chcel byť?

Zahráme sa hru na remeselníkov. Dve deti idú za dvere, vyberú si jedno povolanie, zahrajú nám to cez pantomímu a ostatné deti hádajú, koho predstavujú.

Po hre sa ich samotných pýtame, čím chcú v živote byť a čo potrebujú robiť, aby sa tým stali.

- » Porozprávajme sa o Ayubovi, čím musel prejsť, čo všetko musí teraz zvládnuť, o čom asi sníva, čo môže v budúcnosti dokázať a ako mu môžeme pomôcť.
- » Povedzme našim priateľom a rodine o Tehličke a o tom, ako môžu pomôcť Ayubovi a jeho kamarátom v SAR. Požiadajme ich o príspevok do našej rodinnej zbierky, prípadne im navrhni samostatnú podporu.
- » Naplánujme na budúci veľkonočný týždeň „africkú veľkonočnú pártu“. (Môžeme pozvať aj priateľov.) – urobme si masky, kostýmy, zatancujme si na africkú hudbu, zahrajme sa africkú hru.
- » Oslávme Ježišovo zmŕtvychvstanie a tiež zázrak, ktorý Boh robí s Ayubom a jeho kamarátkami aj prostredníctvom Tehličky.

ĎAKUJEME

www.tehlicka.sk